

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

Intézkedési terv

**az új koronavírus-járvány időszakában az otthonukban élő
fogyatékos személyek és családjaik támogatására**

Az Intézkedési terv célja az új koronavírus által leginkább veszélyeztetett korosztály megóvása a fertőzéstől, hiszen az a fogyatékos személyek esetében fokozottan súlyos, akár végzetes következményekkel is járhat. A 2011. évi népszámlálás adatai szerint 490 578 fő, azaz a népesség 4,9 %-a vallotta magát fogyatékos személynek. Nemzetközi vizsgálatokra épülő szakértői becslések ezzel szemben azt mutatják, hogy a lakosság átlagosan 10%-a él valamilyen fogyatékosággal, a valós szám tehát hazánkban is inkább az 1 milliót közelítheti.

A Kormány nem hagy magára egyetlen fogyatékos személyt sem, és kiemelten gondoskodik róluk. Megóvásuk módja az izoláció, az interakciók minimálisra szorítása, az új körülmények között is biztonságos életkörülmények biztosítása, a korábbi kapcsolatok hiányát enyhítő lépések megtétele. Ehhez azonban a társadalom többi tagjának segítségére is szükség van, amelyhez központi szervezés, illetve koordináció indokolt. Tekintettel arra, hogy az idősek mellett a fogyatékos emberek is az új koronavírus általi veszélyeztetett körbe tartoznak, javasolt:

1. a fertőzésveszélyt jelentő személyes kapcsolatok minimálisra szorítása,
2. az ezen megváltozott körülmények között is biztonságos életkörülmények biztosítása,
3. ugyanakkor a közvetlen érintkezéssel nem járó társas kapcsolatok – amennyiben szükséges felügyelet, támogatás – biztosítása.

A fenti célok eléréséhez az alábbi feladatok megoldása elengedhetetlen.

1. Feladat: Fel kell mérni **valamennyi önkormányzatnak, hogy a területén hány olyan fogyatékos személy él**, aki a veszélyhelyzet időszakában támogatásra szorul, vagy előállhat olyan helyzet, amikor támogatásra lehet szüksége, például a gondozó családtag betegsége, vagy karantén idején. A 70 év fölötti személyekkel kapcsolatban kijelölt egy (fő) koordinátor (a javaslatban a jegyző vagy körjegyző szerepel), továbbá a település lélekszámához igazodva a további kijelölt személyek feladatköre kerüljön kiegészítésre a fogyatékos személyekkel kapcsolatos információk gyűjtésével (például: a személyükre és az állapotukra vonatkozó adatok mellett, egyidejűleg mérjék fel azt is, hogy rendelkeznek-e megfelelő infokommunikációs eszközökkel). A felméréshez vegyék fel a kapcsolatot a területükön működő család és gyermekjóléti szolgálatok vezetőivel, a helyi érdekvédelmi szervezetekkel, a szociális étkeztetést, gondozást végző szervezetek vezetőivel, a területükön működő egészségügyi szolgáltatókkal, továbbá a felmérés elindításáról a helyben szokásos módon és az általa működtetett közösségi felületeken

tegyen közzé felhívást. A hirdetésekben hívják fel a helyi lakosok figyelmét, hogy jelezzék amennyiben a környezetükben fogyatékos személyekről van tudomásuk.

Felelős: Belügyminisztérium és
helyi önkormányzatok
Határidő: azonnal

2. Feladat: A fogyatékos személyek és családjaik célzott megszólítása, az önkormányzati választókerületi képviselőkön, a helyi érdekvédelmi szervezeteken keresztül. **A fogyatékos személyek és családjaik ösztönzése, hogy felvegyék a kapcsolatot a települési önkormányzattal.** A megfelelő kommunikáció alkalmazása érdekében a helyi önkormányzatok kapjanak tájékoztatást a fogyatékos személyek érdekében működő civil szervezetek honlapjainak elérhetőségéről, továbbá a Nemzeti Fogyatékosügy- és Szociálpolitikai Központ Közhasznú Nonprofit Kft. honlapjának elérhetőségéről és a szervezet által működtetett Információs és Koordinációs Pontokról és a fogyatékosügyi tanácsadók elérhetőségéről.

Felelős: helyi önkormányzatok,
Emberi Erőforrások Minisztériuma,
Miniszterelnöki Kabinetiroda,
Belügyminisztérium
Határidő: folyamatos

Az egyedül maradt fogyatékos személyek elemi szükségleteinek a kielégítése

Kiemelten fontos a fogyatékos személyek elemi szükségleteinek kielégítését szolgáló áruk, szolgáltatások, így különösen megfelelő ételmezésük, étkeztetésük, tiszta rendezett környezetük, ruházatuk biztosítása, bevásárlásaik intézése, a fertőzést megakadályozó higiénés eszközök biztosítása, a higiénés szabályok megismertetése. Kiemelten fontos továbbá – amennyiben szükséges – a folyamatos gyógyszerellátottság biztosítása.

3. Feladat: Az idősek támogatása érdekében elkészült Intézkedési Tervben az önkéntesek toborzására szolgáló honlapon legyen lehetőség a **fogyatékos személyek ellátásához önkéntesek toborzására is.**

Felelős: Emberi Erőforrások Minisztériuma
Határidő: 2020. március 31.

4. Feladat: A fogyatékos személyek által is értelmezhető kommunikáció érdekében a Belügyminisztérium által működtetett www.koronavirus.gov.hu honlapról **legyenek elérhetőek a fogyatékos személyek érdekében működő érdekvédelmi szervezetek honlapjai**, tájékoztató anyagai. A kapcsolódó zöldszámokon és a megadott e-mail címen elérhető call center munkatársai kapjanak tájékoztatást arról, hogy amennyiben speciális fogyatékosügyi kérdés érkezik hozzájuk, keressék a kijelölt személyeket. Ezek lehetnek például az Nemzeti Fogyatékosügy- és Szociálpolitikai Központ Közhasznú Nonprofit Kft. által működtetett Információs és Koordinációs Pontokon dolgozó fogyatékosügyi tanácsadók.

Felelős: Belügyminisztérium,
Emberi Erőforrások Minisztériuma,
Miniszterelnöki Kabinetiroda
Határidő: 2020. március 31.

5. Feladat: A helyi rádiók, televíziók, lapok felhasználása a **folyamatos lokális szintű tájékoztatásban**. Az önkormányzat sajtóügyeiért felelős munkatársa tartson kapcsolatot a helyi tájékoztatási eszközök (rádiók, televíziók) szerkesztőivel, hogy a legfrissebb helyi járványügyi hírek mellett a javasolt megelőzési intézkedésekről is folyamatosan hírt adjanak, emellett figyelje a fogyatékoságügyi érdekvédelmi szervezetek által működtetett honlapokat, annak érdekében, hogy a fogyatékos emberek által használt kommunikációs eszközökön is elérhetőek legyenek a releváns információk.

Felelős: helyi önkormányzatok
Határidő: folyamatos

6. Feladat: A fiatalok ösztönzése kommunikációs csatornákon keresztül a fogyatékos emberekkel való (egészségügyileg biztonságos) aktív kapcsolattartásra.

Felelős: Emberi Erőforrások Minisztériuma
Határidő: folyamatos

7. A közszolgáltatásokhoz – személyes részvétel nélküli – hozzáférés biztosítása

Az elmúlt időszak jelentős fejlesztései egyre inkább teret engedtek a digitalizáció és modern infokommunikációs eszközök alkalmazásával a távszolgáltatások, teleszolgáltatások nyújtásának, így pl. e-health, az e-recept alkalmazásának a bevezetésével, kiváltásának a könnyítésével. A személyes találkozások elkerülése és a fenti típusú szolgáltatásokhoz való – a lehető legtöbb csatornán keresztüli – hozzáférés biztosítása érdekében át kell tekinteni a rendelkezésre álló lehetőségeket, és törekedni kell arra, hogy azon fogyatékos személyek, akik nem rendelkeznek a fogyatékoságukhoz igazodó, megfelelő infokommunikációs eszközökkel, **megfelelő eszközökhöz juthassanak**. Ezzel megteremtve a lehetőségét az egészségügyi és szociális ellátás során újabb szolgáltatási profilok alkalmazásának, így pl. a videó konzultációnak.

Felelős: Innovációs és Technológiai Minisztérium,
Emberi Erőforrások Minisztériuma,
Belügyminisztérium,
helyi önkormányzatok

Határidő: folyamatos

8. Feladat: A fogyatékos személyek és családjaik számára **ingyenes WIFI hálózat biztosítása**, és a rendelkezésükre álló modern infokommunikációs eszközökre (pl. mobil telefon, tablet, iPad, okos óra) megfelelő applikációk (pl. EFOP 1.1.5-17. „A fogyatékosággal élők mindennapjait segítő infokommunikációs alapú távszolgáltatás kialakítása” című pályázati program keretében az érdekvédelmi szervezetek által kifejlesztett applikációk) telepítése, ezen eszközök alkalmazásának a betanítása.

Felelős: Innovációs és Technológiai Minisztérium, helyi önkormányzatok
Emberi Erőforrások Minisztériuma
Határidő: azonnal, illetve folyamatos

9. **Feladat:** Az átmenetileg bezárt állami intézmények munkatársainak, illetve a nélkülözhető munkakört betöltő állami alkalmazottaknak (gépkocsivezetők), valamint az átmenetileg bezárt önkormányzati intézmények (bölcsődék, óvodák) dolgozóinak bevonása a fogyatékos személyekkel kapcsolatos feladatok megvalósításába, a munkajogi szabályok betartásával.

Felelős: kormányhivatalok és
önkormányzatok
Határidő: azonnal

Budapest, 2020. március 25.

Prof. Dr. Kásler Miklós
miniszter
